

חגיגה י

עניין: הן הן גופי תורה

פירוש המשניות לרמב"ם ריש פרק אין דורשין

איזו תאווה שמהיה אין השכל שלם. ומה שהצניא זה הענין צזה המקום היה למה שאמר צמה שקדם הן הן גופי תורה. וכן מנעו צגמרא

רבי צדוק הכהן מחשבות חרוץ אות יב
 קביעות על ידי הגג. וזהו הפריחה באויר, על דרך שאמרו חגיגה י' א' היתר נדרים פורחים באויר ואין להם על מה שיסמוכו, פירש רש"י שהוא מתורה שבעל פה ורמז מועט בתורה שבכתב. ואין הכוונה ברמז זה על מה שאמרו בגמרא מקרא דהוא אין מוחל כו', וכיוצא בו, דהני מאן דאמר סבירא להו יש להם על מה שיסמוכו, עיין שם בגמרא דכל דרש מלשון הכתוב, הרי יש לו סמך בכתב. אבל הפריחה באויר הוא מה שאין לו רמז דרש בגופו של כתב, אלא רמיזא בעלמא בכתרי אותיות שהיה רבי עקיבא דורש (מנחות כט, ב). שכמו שאמרו ז"ל (במדב"ר יח, כא) דבלוחות בין דבור לדבור היו כל מצותיה של תורה, כך בתורה שבכתב בין שיטה לשיטה רמוז כל תורה שבעל פה כולה וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. דליכא מידי דלא רמיזי באורייתא, הכל רמוז באויר שבינתיים בתגין וכתרי האותיות וכיוצא, וזהו כונת הלשון פורחין באויר היינו האויר שבין הכתב.

מדבר קדמות לחיד"א מערכת פ'

א. **פשט** התורה הוא כמו גוף המלביש לנפש, וכמו שפירש רבינו האר"י זצ"ל דזהו שאמרו¹ הן הן גופי תורה, ואמרו² גופי הלכות, דהוו כמו הגוף, והסוד כמו הנפש. ואפשר, כי התורה נמשלה למים³ ויין⁴, המים רמז לפשט, והיין רמז לסוד. וזהו שאמרו⁵ נכנס יין יצא סוד, ויין גימטריא סוד. ומי שאומר כי אין בתורה כי אם פשט, לייט עלייהו בזהר הקדוש⁶, וזה רמז טפש כחלב לבס⁷, טפש אותיות פשט, כי האומר דהתורה היא פשט דוקא - טפש כחלב לבס. ומי שאינו מאמין בסוד אלא פשט רמז דרש הוא ר"ת פרד, ועליו נאמר⁸ כסוס כפר"ד אין הבין, כי התורה היא פרד"ס והוא חיסר סמך ונשאר פרד, ודוק.

